

Workshop A

Niels Halberg: Vidensyntese om økologiens samfundsværdi:

FORSKNING VISER, AT ØKOLOGI GIVER VÆRDI FOR SAMFUNDET

Økologien leverer ikke bare ø-mærkede fødevarer, men bidrager også positivt til fælles samfundsgoder som miljø, natur og sundhed. Det viser en ny stor vidensyntese, som blev præsenteret på Økologikongres 2015.

Af Ulla Skovsbøl, ICROFS

Økologisk landbrug skåner grundvandet, vandløbene og fødevarerne for pesticider og sikrer, at dyrene kan udfolde deres naturlige adfærd. Der er en større mangfoldighed af vilde planter på økologiske landbrug end på konventionelle, de økologiske dyrkningsmetoder og kravene til sædskiftet gavner jordens frugtbarhed innovation i den økologiske sektor smitter af på den konventionelle og gavner udviklingen i landdistrikterne.

På mange områder bidrager den økologiske produktion således positivt til fælles samfundsgoder som miljø, biodiversitet, sundhed for dyr og mennesker og erhvervsudviklingen i samfundet. Det konkluderer en 400 sider stor rapport, vidensyntesen "Økologiens bidrag til samfundsgoder" som blev præsenteret på Økologi-Kongres 2015.

"Det nye ved denne vidensyntese er, at vi har set på sammenhængene: Hvordan understøtter økologiens regler og principper og den praktiske hverdag ude på bedrifterne en hel buket af fælles samfundsgoder på én gang, sagde Niels Halberg, direktør for ICROFS – Internationalt Center for forskning i Økologiske Landbrug og Fødevarer-systemer - i sin introducerende tale om det store udredningsarbejde.

"Vi har konkluderet, at politikerne får både i pose og sæk, når de støtter økologien, fordi den ikke bare leverer fødevarer af en bestemt standard, den bidrager også til de fælles goder i samfundet," konstaterede han.

En bestilt opgave

I alt 75 forskere og eksperter har brugt næsten et år på at indsamle og systematisere al eksisterende viden om, hvordan økologien bidrager til samfundsgoderne i Danmark. Arbejdet er gennemført på bestilling af NaturErhvervstyrelsen og blev koordineret af ICROFS.

"Opgaven var at skabe overblik over den forskningsbaserede viden på området. Det er ikke den eneste eksisterende viden, men det er den, vi tager udgangspunkt i".

"Når I læser det her, vil I måske sige, vi er nogle konservative nørder, for I har måske med egne øjne set noget andet, og det har jeg stor respekt for" sagde Niels Halberg til de godt 300 deltagere i kongressens seminar om vidensyntesen.

"Vi påstår ikke, at forskningsbaseret viden er det eneste relevante, men det er det, vi har fået til opgave at levere. Og det er også det, der hjælper jer på langt sigt til at dokumentere og skabe opbakning til økologien og det, der er grundlag for produktudvikling," tilføjede han.

Stadig store udfordringer

Der er dog også områder, hvor økologien har nogle udfordringer, konstaterede ICROFS direktør. Der er områder, hvor forskellen mellem det økologiske og det konventionelle landbrug ikke er så stor, hvor vi ikke har kunnet dokumentere den, og nogle steder, hvor det vender den anden vej.

Et af de områder, hvor økologien står svagest er i forhold til klimabelastning. Det skyldes bl.a. at et lavere udbytte skubber udledningen af klimagasser i vejret, når den udregnes pr. produceret enhed. Men også når det gælder kvælstoftab, proteinudnyttelse og dyrevelfærd er der plads til forbedring. Det konstaterede både Niels Halberg og de forskere, der efterfølgende diskuterede videnssynesens resultater og økologiens udfordringer med kongressens deltagere i mindre grupper med fælles tema.